

DH

Ik voel me een bevoorrecht mens dat ik de Haanstratentoonstelling mag openen in de mooiste kunstzaal van Twente.

Maar dat openingsmoment wil ik nog even voor me uit schuiven. U kent het allemaal: iets wat fijn is, wil je zo lang mogelijk vast houden.

En het was fijn om samen met Marthe het boek en de tentoonstelling voor te bereiden.

De Haanstra's, een gezin met vier schilders.

Maar wat zijn dat eigenlijk, schilders.

Ik ken een aantal levende, maar kende nog meer schilders die inmiddels zijn overleden en daar wil ik u iets over vertellen.

Hun schilderijen waren verschillend, maar qua inborst leken de mannen op elkaar. Ik noem u een aantal eigenschappen.

Ze hadden passie en een dagelijkse drang om hun verhaal te vertellen in verf.

Ze schilderen niet om een ander te behagen, maar waren vooral gericht op hun eigen worsteling met de verfmaterie.

Ze spraken eindeloos over schilderkunst het liefst met collega's.

Ze bestudeerden schilders van vorige generaties die ze bewonderden, daarvan leerden om zo een eigen weg te vinden.

Hun dagelijkse metgezel was onzekerheid dat is een waardevolle eigenschap, want dat heeft iedere schilder nodig om tot iets goeds te komen.

Het waren werkers in de stilte van hun atelier.

Wat ze niet hadden was een huishoudelijke en zakelijke snaar, die taak was veelal voor de partner.

Het waren zeker geen uitblinkers in het promoten van hun eigen schilderijen, omdat dit niet bij hun geaardheid paste.

Goede schilders waren het, die zeer kritisch keken naar hun eigen werk.

Maar waar gingen hun schilderijen naar toe?

Die werden verkocht tijdens tentoonstellingen, in galeries of vanuit het atelier. Af en toe iets weggeven was hen ook niet vreemd.

Wat niet weg ging, werd opgeslagen.

Bij hun overlijden bleven er veel schilderijen in het atelier achter waar nabestaanden mee belast werden die zich dan weer afvroegen hoe ga je daar mee om.

In de meeste gevallen weet men het niet zo goed en wordt het langzamerhand stil rond de schilder.

Hij raakt uit het zicht, in de vergetelheid en krijgt minder aandacht dan verdient.

Hiervan ken ik menig voorbeeld. Ik ben er van overtuigd dat in ons land op die manier veel goede schilders onder de radar blijven.

Van een aantal van deze mensen uit Overijssel heb ik de laatste 25 jaar veel tentoonstellingen gemaakt.

Hun werk stond op zolders, in kelders, garages, in kisten of een gehuurde opslag.

Schilderijen van collega's wiens werk ik bewonder.

Het is me een aantal keren gelukt om musea als podium te gebruiken voor hun tentoonstellingen, maar meestal hebben musea geen interesse.

Zij zijn gericht op bezoekersaantallen, wat heel begrijpelijk is en gebruiken dan bekende namen of klappers die de aandacht trekken.

Van een aantal van deze schilders is werk in bezit van verschillende musea, maar is opgeslagen in hun depot. Het museum wordt dan een soort van graftombe.

Nu zult u zich afvragen wat heeft dit verhaal nu te maken met de Haanstra's. Alles.

De Haanstra's waren stuk voor stuk goede schilders die ieder op hun eigen wijze worstelden om een goed schilderij te maken.

Doordat Folkert sr. wegens zwakke gezondheid was afgekeurd als onderwijzer had hij het voordeel verzekerd te zijn van een inkomen en dat gaf minder zorgen.

De zoons hadden die luxe niet en probeerden op verschillende manieren inkomsten te verwerven.

De schilderijen van de Haanstra's bevinden zich in de collecties van vijf belangrijke musea in ons land, maar we zien het te weinig.

Museum de B elved ere in Heerenveen is een goede uitzondering. Zij besteden o.a aandacht aan goede Friese schilders en maken daar regelmatig tentoonstellingen van.

Van Johan Haanstra was vorig jaar nog een mooie kleine tentoonstelling in dit museum.

Ook van Folkert sr.en jr. heeft de B elved ere schilderijen in bezit die u nu op de tentoonstelling kunt zien.

DH

Ik ga u niets vertellen over de schilderijen die op deze tentoonstelling hangen. Geniet ieder op uw eigen wijze van de werken.

Wat ik u nog wel kan zeggen is dat u zo dadelijk een expositie te zien krijgt van een hoog niveau.

Eigenlijk ben ik nog steeds niet toe aan de opening en zou dit praatje eindeloos willen rekken, maar dat kan ik u niet aan doen.

Hierbij verklaar ik mede namens Marthe en de mensen van Kunsthal Hof 88 deze Haanstra tentoonstelling voor geopend.